235

N 159

1982
ПОЧТА 5 коп СССР

СССР ПОЛТ. КРУПОДЕРИНЦЫ
11 12 88 12

Куда м. Київ-47
проспект Перемоги, 50
редакція
газети
Кому „Сільські вісті"

Индекс предприятия связи и адрес отправителя
315544
с. Круподеринці
Оржицького р-ну
Полтавської обл.
Кравченко Петро Олексі

252047

Пишите индекс предприятия связи места назначения

Бувальщина Дід Вакула „33-й : голод"

Я іду вулицею, що з давніх давен називається Поділ. Звідки пішла назва, ніхто не знає. Так і залишається загадкою. Колись тут було засноване наше село Круподеринці. Стояла хата повз хату, густо заселене. Двір повз двір. В центрі стояла дерев'яна церква. Неподалік, винокурний завод, круподерня. Гадають, ніби-то звідси, походить і назва села... А зараз, скільки оком окинеш, пустота. Лише де не де, притулилася одинока хатина. Я ще добре пам'ятаю, коли йдеш цією вулицею, не розминешся із людьми. Старі, похилі, молоді, дітвора. Навіть не дуже і давно. Зразу після війни. Тепер тут тишина. Аж сумно і моторошно робиться. Де хати? Де люди? Старі вимерли, молодь виїхала в різні міста нашої неозорої Батьківщини. Бо будуватися не дозволялося тут, як не преспективна вулиця. Будівлі позносилися, садки порозкорчовувалися... Іду і пильно розглядаю навколо, щоб відшукати місце, де стояло подвір'я мого діда Вакули, що жив ось тут. А точніше? Не можу зорентируватися. Здається ось на цьому місці. Кругом пустир, лише щедро родить бур'ян. Повний володар. Тут, ось стояла на дві половини, під солом'яною покрівлею хата. Навпроти один і другий сарай. Поряд груша. Крислата - гіллясата, висока. А які родили на ній смачні груші! Здається, я більше ніколи не смакував такими. А бувало як бабуся Настя дасть нам сушених для узвару, якого моя матуся наварить на різдвяні святки, або на голодну кутю. До чого ж був він тоді вкусний. Мене часто батько привозив до діда в гості. Про якого я знав майже все що він був настоящим господарем своєї землі. Його з повагою називали Вакула Сидорович - Хазяїн. Мав він шість синів і дві дочки. Їздив на заробітки, щоб заробити грошей на будівництво своєї хати. Всіх синів крім Івана, поженив. Дочок віддав заміж. Всіх, пізніше відокремив. Самий найкрасивіший серед моїх дядьків, був Іван. А яким голосом володів. Який був співака народних пісень. На вулиці, навколо нього, завжди гуртувалися парубки. Запрошуючи починати любиму пісню. І тоді він, чистим, рівним голосом, заспівував. Пісня лилася над селом, розхлюпуючи свою чародійну мелодію. Залітала в кожний двір, звеселяючи і хвилюючи людські душі. Вийде, тихим весняним вечором на подвір'я дід Вакула, схилиться на тинок. Заслухається, замилується тією піснею. серед усіх голосів, розпізнавав голос свого сина Івана. І з тихенька підспівував. Любив співати він і сам. То же всю свою любов до пісні, передав усим своїм синам... Коли однієї ночі, чорним вороном забрали Івана, не зміг примиритися з цим. Як же так? Своїх дітей з малку привчав до хліборобської справи. Любити свою матінку землю, яка завжди за любов до неї, віддячувала рясними врожаями. А тут виясняється, що Іван, який засватався в селі Хандибівка і на неділю малося відбутися їхнє весілля, оказався ворогом народу... Плаче засватана дівка, плаче дідусь Вакула і бабуся Настя, плачуть брати і сестри, невірячи в це... Силою вибивалося в нього зізнання. Та як можна примусити невиновного, визнати свою вину і злочин? Якийсь стукач, із заздрості і злоби настукотів на нього. І тому повірили. Не повернувся Іван із тюрми, там і помер. Важко переносив все це дід. Засмутився, зажурився. Впав у тугу. Не міг перенести такої втрати, любимого сина. А ще до цього, була створена навмисна голодовка, в Тридцять третьому. І перший голова КомНезаму (комітет незаможних селян). Не переніс всього цього, безчинства, свавілля, жорстокості над односельчанами — помер. Помираючи, своїм синам і дочкам, віддав останній, батьківський наказ.

Любити свою годівницю, матінку землю, свою Вітчизну. Бути чесним і вірним своєму роду хліборобському... Вісім років було мені як не стало діда... Голодовка... Скільки людей вона забрала із життя. Скільки їх тоді безслідно зникло. Так і дідова могила, серед других, загубилася. Ніхто не знав. Та хіба було тоді до того людям. Наперекір всім труднощам, сини і дочки із своїми дітьми, залишилися живими. На фронтах Вітчизняної війни загинули Олексій і Павло. Демобілізувався поранений Федір. До його поранення, приключилася іщей хвороба. І він занадто молодим помер. Наталка, Ганна, Тиміш та Омелько, дожили до глибокої старості і тоже померли. Нікого не залишилося із дітей. Та дід Вакула, після себе, пустив глибоке коріння. В якого зараз живе двадцять онуків і сорок правнуків. Серед яких; хлібороби-Орденоносці, ковалі, механізатори, агрономи, бухгалтера, інженери, машиністи, шахтарі, лікарі, вчителі, фінансисти. В різних містах і селах, живуть вони. Та як не самі, то від своїх батьків, добре знають свого предка, Вакулу Сидоровича і гордяться ним.

Кравченко Петро Олексійович
с. Круподеринці
Оржицького р-ну Полтавської області

Дочку Наталку Вакулівну з трьома малими дітьми, буксири вивозили в пусту хату на хутір. Її чоловіка Олександра Антоновича Яременка засудили на одинадцять років за борг і саботаж по хлібозаготівлі. В них буксирами було все забрано до нитки до пилинки. Сараї продано з торгів, сундук одежа, тощо. В хаті вся долівка була скопана. Копалися ями в ріст чоловіка. Зруйнована була і піч. Але не знайшли ніде й зернини.